

Förebyggande av avfall, test och utveckling av metod

Att arbeta systematiskt med att förebygga avfall medför minskad miljöpåverkan och kan också medföra minskade kostnader, bättre arbetsmiljö och bättre kvalitet i verksamheten. Det borde vara svårt att låta bli! Å andra sidan kan det vara svårt att komma igång – hur gör man?

2015 gjorde Marla Miljödialog en metodbeskrivning åt Avfall Sverige för att förebygga avfall i kommunal verksamhet, utifrån egna och andras tidigare erfarenheter. Metoden ska nu testas och utvecklas i samverkan med tre kommunala organisationer: Helsingborgs stad, Gästrikre återvinnare och Ystads kommun. Syftet är att utveckla metoden, synliggöra framgångsfaktorer och fallgropar samt skapa goda exempel på förebyggande av avfall.

Projektet finansieras av Avfall Sveriges utvecklingsatsning och de medverkande organisationerna. Det pågår från januari 2016 till och med juni 2017. Projektledare är Maria Larsson, Marla Miljödialog AB, och projektet genomförs i samarbete med Avfall Sverige genom Åsa Lindskog.

Genomförande

Metoden testas i pilotprojekt hos Helsingborgs stad, Gästrikre återvinnare och Ystads kommun. Deltagarna erbjuds dels coaching och dels gemensamma träffar för erfarenhetsutbyte. Parallellt med deras arbete utvecklas metoden, efterhand som erfarenheter görs. Deltagarnas arbete kommer därför att följas genom samtal, mailkontakt och fysiska möten.

Varje deltagande organisation utser en verksamhet som ska minska sitt avfall. En pilotprojektledare guidar verksamheten med hjälp av metoden. Pilotprojektledare är:

- Helsingborgs stad: Mónica Rüll Lundin, Skol- och fritidsförvaltningen
- Gästrikre återvinnare: Jill Nyqvist, Gästrikre återvinnare
- Ystads kommun: Lotte Nilsson, Avfallsenheten

Arbetet följs och utvärderas gemensamt av Maria Larsson och pilotprojektledarna, för att fånga upp framgångsfaktorer och fallgropar samt eventuella förbättringsförslag till metoden.

Metoden för att förebygga avfall finns tillgänglig i rapporten 2015:19, Förebygga avfall i kommunen – metod och inspiration. Den finns tillgänglig på Avfall Sveriges hemsida www.avfallsverige.se. Här beskrivs den i korthet.

Metod för att förebygga avfall

Metoden redovisas i sex steg enligt nedanstående bild. I praktiken behöver metoden anpassas till den enskilda verksamheten, utifrån ambitionsnivå, mål, nuläge etc. Verksamheten kan också behöva hoppa lite fram och tillbaka i metoden.

Arbets sättet kan beskrivas som en kombination av skrivbordsarbete och dialog. Viktiga workshops finns beskrivet för Nulägesbeskrivning 2 och Analys. Utöver det kan man välja att arbeta enskilt, med intervjuer och samtal, eller i dialoggrupper utifrån de egna förutsättningarna och behoven.

I **Nulägesbeskrivning 1** kopplas projektet till annan verksamhetsutveckling och kommunala mål.

Metoden förespråkar att kommunen **väljer en produkt** eller en produktgrupp som man fokuserar på. Då kan arbetet bli väldigt konkret och mätbara resultat kan nås.

Nulägesbeskrivning 2 innehåller bland annat en workshop som syftar till att de som är inblandade ska bli överens om en verklighetsbeskrivning. Oftast har medarbetarna bara koll på sin egen del av material- och informationsflödet.

I **analysfasen** ställs frågan Varför uppstår avfall av den valda produkten? Vad är det som händer i material- och informationsflödet som gör att det blir onödigt avfall? Vad skulle man kunna göra för att förebygga avfallet?

Allt arbete samlas ihop i en **handlingsplan**, så kort och koncis som möjligt. Metoden ger vägledning för det.

Slutligen presenterar metoden vad som är viktigt för att **skapa framgång** och nå resultat. Det är sådant som gäller generellt för allt utvecklingsarbete och det bör gå hand i hand med annan verksamhetsutveckling inom kommunen.

Kommunikation

Projektet kan följas och kommenteras på Facebook under namnet *Förebyggande av avfall, test och utveckling av metod*. Information om projektet finns också på www.miljodialog.se.